

ৰাজ্য শিক্ষা-গবেষণা ও প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

কাহিলিপাড়া, গুয়াহাটী-৭৮১০১৯

মাসভিত্তিক শৈক্ষিক দিনপঞ্জি

জানুৱাৰি	সোম	মঙ্গল	বুধ	বৃহস্পতি	শুক্র	শনি	ৰবি
		১ প্ৰস্তুতি দিন	২ প্ৰস্তুতি দিন	৩ প্ৰস্তুতি দিন	৪ প্ৰস্তুতি দিন	৫ প্ৰস্তুতি দিন	৬ বন্ধের দিন
	৭ প্ৰস্তুতি দিন	৮ শ্ৰেণি দিন	৯ শ্ৰেণি দিন	১০ শ্ৰেণি দিন	১১ শ্ৰেণি দিন	১২ শ্ৰেণি দিন	১৩ বন্ধের দিন
	১৪ শ্ৰেণি দিন	১৫ বন্ধের দিন (মাঘ বিহু)	১৬ বন্ধের দিন (মাঘ বিহু ও টুঙ্গ পূজা)	১৭ শ্ৰেণি দিন (উদযাপন দিন (শিল্পী দিবস))	১৮ শ্ৰেণি দিন	১৯ শ্ৰেণি দিন	২০ বন্ধের দিন
	২১ শ্ৰেণি দিন	২২ শ্ৰেণি দিন	২৩ বন্ধ দিন (নেহাৰু জন্মদিন)	২৪ শ্ৰেণি দিন	২৫ শ্ৰেণি দিন	২৬ বন্ধের দিন (উদযাপন দিন (গণতন্ত্র দিবস))	২৭ বন্ধের দিন
	২৮ শ্ৰেণি দিন	২৯ বন্ধ দিন (বাৰ্শী পূজা)	৩০ শ্ৰেণি দিন	৩১ বন্ধের দিন (মে-সাম মে দি)			

নিম্ন প্ৰাথমিক শ্ৰেণি (প্ৰথম থেকে পঞ্চম)

শ্ৰেণি অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ

বিষয়	প্ৰথম	দ্বিতীয়	তৃতীয়	চতুৰ্থ	পঞ্চম
ভাষা	খেলার মেলা	আমাদের পাঠশালা	আমাদের গ্রাম	সকল দেশের সেরা	ও আমার দেশের মাটি
গণিত	প্ৰাক্-গাণিতিক ধারণা	প্ৰথম শ্ৰেণিৰ পুনৰালোচনা	আকৃতি ও নকশা	আকৃতি ও নকশা	সংখ্যা ও প্ৰক্ৰিয়া
ইংৰাজি	Come Little Children	The Toy Man	Ten Little Fingers	Oh, look at the Moon	All things Bright and beautiful
পৰিবেশ অধ্যয়ন			গাছ-পালাৰ কথা	পৰিবার	আমাদের পৰিবেশ

শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে প্ৰথম থেকে পঞ্চম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত কৰ্ম শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও শাৰীৰিক শিক্ষা এবং কলা শিক্ষাৰ কয়েকটি কাৰ্য সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। শিক্ষক দৈনিক সময় তালিকাৰ নিৰ্দ্ধাৰিত পিৰিওডে শ্ৰেণি অনুযায়ী কাৰ্য সম্পাদন কৰবে। (জানুৱাৰি থেকে জুন মাস পৰ্যন্ত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সহজ থেকে জটিল কাজগুলো শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰতে দেবেন)

কৰ্ম শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- কাগজের কাজ - লাড্ডু, প্ৰজাপতি, ফুল, মৌকা, খাম, ঘুড়ি, গাছ ইত্যাদি বানাৰে।
- মাটিৰ কাজ - লাড্ডু, বল, ফল-মূল, শাক-সবজি (কলা আপেল, আম, পেঁপে মিষ্টিকুমড়া, আলু, ভেঙি) তৈৰি কৰতে শিখবে।
- সেলাই এৰ কাজ - হেম সেলাই, ৰান সেলাই, চেন সেলাই, মণি সেলাই, ইত্যাদি তৈৰি কৰতে শিখবে।

স্বাস্থ্য ও শাৰীৰিক শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিগত পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বিষয়টি পৰ্যবেক্ষণ কৰবেন।
- লম্বা থেকে খাটো এই হিসেবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মেৰুদণ্ড সোজা কৰে দাঁড়াতে দেবেন।
- সাবধান বিশ্ৰাম কৰতে শিখবে একই জায়গায় দাঁড়িয়ে লাফাবে।
- তিনটি সমান সারিতে দাঁড়িয়ে মাৰ্চপাষ্ট কৰতে দেবেন।
- খালি হাত দিয়ে হান্সা ব্যায়াম কৰবে।
- হান্সা ধৰনেৰে খেলা যেমন - ফণ জাম্প, ৰুমাল দিয়ে খেলা, ইঁদূৰ-বিড়াল খেলা
- কোমৰে হাত দিয়ে একবার সামনেৰে দিকে একবার পিছনে দিকে লাফাবে।
- সোজা হৈ দাঁড়িয়ে একবার সামনেৰে আৰ একবার পিছনে দিকে বুকবে।
- পঞ্চাশ মিটাৰ দৌড়াতে শিখবে।
- ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ ব্যায়াম কৰবে।
- খাওয়ার আগে ও পরে সাবান দিয়ে হাত ধোয়াৰ অভ্যাস কৰবে।

কলা শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজেৰে ইচ্ছা অনুযায়ী মধ্য আঁকা আঁকি কৰবে।
- প্ৰিয় ফুল, ফল, গাছৰ ছবি আঁকবে।
- মাটি দিয়ে বিভিন্ন ত্ৰিমাত্ৰিক আকৃতি যেমন— ফুল-ফল, গাছৰ পাতা, হাত, গোক, ছাগল ইত্যাদি তৈৰি কৰতে শিখবে।
- প্ৰাৰ্থনা, লোকসংগীত, স্থানীয় গান গাওয়ার ব্যবস্থা কৰবে।
- পৰিচিত দৃশ্য বা ঘটনাৰ আধাৰে অভিনয় কৰতে শিখবে।
- ঢোল, খোল, পেঁপা, বাঁশ ইত্যাদিৰ বিষয়ে ধারণা লাভ কৰবে এবং গান-বাজনায়ে সেগুলি ব্যবহার কৰবে।
- পৰিবেশে দৃশ্য বিভিন্ন প্ৰাণীৰে ডাক ও চাল-চলন অনুকৰণ কৰে একক ও দলগতভাবে অভিনয় কৰবে।

ক্ৰিয়াকলাপ ও উদযাপন দিবস

১ জানুৱাৰি - শিক্ষক/ছাত্ৰী/সমাজেৰ ব্যক্তি/ দেহাৰ্থসেৱী সংগঠনেৰে দ্বাৰা বৃক্ষ ৰোপণ কৰবেন।

- বিগত বৰ্ষেৰ নিয়মিত উপস্থিত রয়েহে এমন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে শ্ৰেণি অনুযায়ী অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰবেন ও সেই সঙ্গে পিতৃ-মাতৃ, অভিভাবকৰে সন্তোষ জনাবেন।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক, মাতৃ গোষ্ঠী, সমাজেৰ ব্যক্তি, বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ সহযোগিতায় সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচি অনুষ্ঠিত কৰবেন।
- এইসকল ব্যক্তিৰ দ্বাৰা সন্ধ্যায় বিদ্যালয় প্ৰাঙ্গনে বাতি প্ৰজ্জলন কৰবেন।
- ২-৬ জানুৱাৰি - বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি ও প্ৰধান শিক্ষকৰ তত্ত্বাবধানে সকল শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা বৰ্ষব্যাপী শৈক্ষিক/প্ৰশাসনিক ও অন্যান্য কাৰ্যেৰে পৰিকল্পনা কৰবেন।
- ১৭ জানুৱাৰি - ১) প্ৰাতঃসভায় ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰওয়ালৰ প্ৰতিমূৰ্তি/আলোকচিত্ৰেৰে সামনে প্ৰদীপ জ্বালিয়ে ফুলদিয়ে শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰবেন (২) বিদ্যালয়ে সামগ্ৰিকভাবে জ্যোতিপ্ৰসাদেৰ গান, কবিতা, নৃত্য ইত্যাদি অনুষ্ঠিত কৰতে হবে।
- ২৬ জানুৱাৰি - শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰা সমবেত হৈয়ে বিদ্যালয় প্ৰাঙ্গনে ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা উত্তোলন কৰবেন শিক্ষক ও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰা গণতন্ত্র দিবসেৰে তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা ও সাংবিধানৰ প্ৰতি নাগৰিকেৰে দায়বদ্ধতা সন্দেশ আলোচনা কৰবেন।
- ৩০ জানুৱাৰি - শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনী ও জেলা দুৰ্যোগ ব্যবস্থাপনা প্ৰাধিকৰণেৰে সহযোগিতায় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে মध्ये অগ্নি নিৰ্বাপন ও নিৰাপত্তা সম্পৰ্কীয় কুচ কাণ্ডায়-এৰ অনুশীলন কৰবে।

প্ৰকৃত শ্ৰেণি দিন - ১৫
প্ৰস্তুতি দিন - ৬
ৰবিবাৰ - ৪
অন্যান্য বন্ধের দিন - ৬
মাসটিক মোট দিন - ৩১

(মাসটিক উদযাপন দিনেৰে সংখ্যা - ২)

- শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা প্ৰতিটি শ্ৰেণিৰ প্ৰত্যেক বিষয়েৰে 'কাকিত শেখন ফলাফল' অনুযায়ী পাঠদান প্ৰক্ৰিয়া পৰিচালনা কৰবেন।
- বিশেষভাবে সক্ষম শিশুৰে ক্ষেত্ৰে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা পাঠসমূহ যাতে তাৰেৰে অনুকূল হয় এমতাবে সাজিয়ে নিয়ে পাঠদান কৰবেন।
- ঘৰ বা বিদ্যালয় পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন কৰে ৰাখা ও সেই সঙ্গে আশপাশেৰে পৰিষ্কাৰ কৰে ৰাখাৰ দায়িত্ব অন্যান্য ব্যক্তিৰে সঙ্গে বিদ্যালয়েৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ও শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰেৰে পালন কৰা উচিত।
- ৰাস্তা দিয়ে চলা-ফেৰা কৰাৰ সময় বা ৰাস্তা পাৰ হওয়াৰ সময় নিজে সাবধান হওয়া এবং সেই সঙ্গে শিশু, বৃদ্ধ এবং বিশেষভাবে সক্ষম ব্যক্তিৰে সাহায্য কৰা আমাদেৰে দায়িত্ব ও কৰ্তব্য।
- বিদ্যালয়েৰে স্বাস্থ্য বিধিসম্মত ব্যবস্থাবলিৰে তদাৰকীকৰণেৰে জনা ছাত্ৰ সংসদ থেকে একজন বা ততোধিক ছাত্ৰ প্ৰতিনিধি নিযুক্ত কৰবেন, যাতে প্ৰত্যেক বিদ্যালয়েৰে স্বচ্ছতা অটুট থাকে। এই ক্ষেত্ৰে ছাত্ৰ প্ৰতিনিধিৰে দায়িত্ব সময়ানুসারে পৰিবৰ্তন কৰবেন।



উচ্চ প্ৰাথমিক শ্ৰেণি (ষষ্ঠ থেকে অষ্টম)

শ্ৰেণি অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ

বিষয়	ষষ্ঠ	সপ্তম	অষ্টম
ভাষা	বলো বলো বলো সবে	বৰ্ষা সুন্দৰী	জোনাকি
গণিত	আমাদের সংখ্যা জ্ঞান	অখণ্ড সংখ্যা	ভগ্নাংশ ও দশমিক
ইংৰাজি	Who did Patrick's Home Work A house, A home....	Three Questions The Squirrel	The Best Christmas Present in the World The Ant and the Cricket
বিজ্ঞান	খাদ্য - কোথা থেকে আসে ?	উদ্ভিদেৰে পৰিপুষ্টি প্ৰাণীৰে পৰিপুষ্টি	শস্য উৎপাদন ও ব্যবস্থাপনা
সমাজ বিজ্ঞান	সৌৰ জগতে আমাদেৰে পৃথিবী	ভূ-পৃষ্ঠেৰে সময় গণনা	প্ৰাকৃতিক সম্পদ (ভূ) জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি এবং বিতৰণ (ভূ)
হিন্দি	हम हाँगे कामयाब	नन्दा-मुन्ना राही हूँ	भारत हमको जान से आया है

শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে ষষ্ঠ থেকে অষ্টম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত কৰ্ম শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও শাৰীৰিক শিক্ষা ও কলা শিক্ষাৰ কয়েকটি কাৰ্য সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা দৈনিক সময় তালিকাৰ নিৰ্দ্ধাৰিত পিৰিওডে শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰ্ম সম্পাদন কৰবেন। (জানুৱাৰি মাস থেকে জুন মাস পৰ্যন্ত শিক্ষক সহজ থেকে জটিল কাৰ্যসমূহ শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰতে দেবেন)

কৰ্ম শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- কাগজের কাজ - ফুল, হাতপাখা, বিভিন্ন জ্যামিতিক আকৃতি যেমন— ত্ৰিভুজ, চতুৰ্ভুজ, ঘনক, বৰ্গ, ঘুড়ি, কোলাজ ইত্যাদি বানাতে শিখবে।
- মাটিৰ কাজ - প্ৰদীপেৰে গাছ, পুতুল, বিভিন্ন ফল-মূল ও সবজি ও প্ৰাণীৰ আকৃতি।
- বাঁশেৰে কাজ - হাতপাখা, ডালা, পাটি, স্কেল, বেড়া বানাতে শিখবে।
- সেলাই এৰ কাজ - ৰুমাল, বোতামঘৰ, টেবিল ক্লথ, শৰাইএৰ ঢাকনি, কাপডেৰ ব্যাগ তৈৰি কৰতে শিখবে।

স্বাস্থ্য ও শাৰীৰিক শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰে ব্যক্তিগত পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বিষয়টি পৰ্যবেক্ষণ কৰবেন।
- খালি হাতেৰে ব্যায়াম কৰবে।
- ১০০ মিটাৰ দৌড়াতে শিখবে।
- সম্পূৰ্ণ মাৰ্চপাষ্ট কৰবে।
- ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ ব্যায়াম কৰবে।
- প্ৰাণায়াম কৰতে শিখবে।
- ফুটবল, কাবাডি, খো-খো, হাইজাম্প, লংজাম্প খেলবে।
- সঠিক ভঙ্গিতে হাঁটতে শিখবে।
- বল পাৰ্শিং শিখবে।
- স্থানীয় খেলা খেলবে।
- খাওয়ার আগে ওপৰে সাবান দিয়ে হাত ধোয়াৰ অভ্যাস কৰবে।

কলা শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ

- দৈনন্দিন জীৱনেৰে ঘটনাৰ ছবি আঁকাৰে।
- ৰঙিন কাগজ দিয়ে কোলাজ প্ৰস্তুত কৰবে।
- আলু, পিঁয়াজ, ভেঙি কেটে ৰঙ দিয়ে কাগজেৰে নানা আকৃতি প্ৰস্তুত কৰবে।
- পৰিবেশেৰে আধাৰে যেকোনো ঘটনাৰে অভিনয় কৰবে।
- শিশুৰে শিক্ষাৰ অধিকাৰ, শিশু নিৰ্বাচন, পৰিবেশ সংৰক্ষণ ইত্যাদি বিষয় সংগ্ৰহ ওপৰে পোষ্টাৰ বানিয়ে ৰঙ কৰবে।
- মূল্যবোধ সন্মিলিত নাটক ৰচনা ও পথ নাটিকা অনুষ্ঠিত কৰবে।
- বিভিন্ন পৰিচিত বস্তুৰ নমুনা প্ৰস্তুত কৰবে।

২০১৯ শিক্ষাবৰ্ষ থেকে প্ৰথম শ্ৰেণি থেকে পঞ্চম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত গণিত এবং ইংৰাজিৰ নতুন পাঠ্যপুস্তকেৰে প্ৰচলন হৰে।
শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে মাস অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ কৰা হৈছে, প্ৰতিটি মূল্যায়নেৰে আগে বিষয় অনুযায়ী নিৰ্দ্ধাৰিত পাঠসমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা নিজেৰে সুবিধা অনুযায়ী শেষ কৰবেন।
জানুৱাৰি মাসে প্ৰকৃতপক্ষে সম্পাদিত শ্ৰেণি দিনেৰে সংখ্যা [] ৰায়ে উল্লেখ কৰবেন। এই সংখ্যা যদি উল্লিখিত দিনেৰে চেয়ে কম হয়, তাহলে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰা নিজেৰে সুবিধা অনুযায়ী শ্ৰেণি দিন সম্পূৰ্ণ কৰবেন।

ৰাজ্য শিক্ষা-গবেষণা ও প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম

কাহিলিপাড়া, গুৱাহাটী-৭৮১০১৯

মাসভিত্তিক শৈক্ষিক দিনপঞ্জি

ফেব্ৰুৱাৰি	সোম	মঙ্গল	বুধ	বৃহস্পতি	শুক্র	শনি	ৰবি
					১ বাৰ্ষিক খেলা - ধুলো	২ বাৰ্ষিক খেলা - ধুলো	৩ বন্ধৰ দিন
	৪ বাৰ্ষিক খেলা - ধুলো	৫ বাৰ্ষিক খেলা - ধুলো ও পুৰস্কাৰ বিতৰণী অনুষ্ঠান	৬ শ্ৰেণি দিন	৭ শ্ৰেণি দিন	৮ শ্ৰেণি দিন	৯ শ্ৰেণি দিন	১০ বন্ধৰ দিন ও উদযাপন দিন (সেৱন্তী পূজা)
	১১ শ্ৰেণি দিন	১২ শ্ৰেণি দিন	১৩ শ্ৰেণি দিন	১৪ শ্ৰেণি দিন	১৫ শ্ৰেণি দিন	১৬ শ্ৰেণি দিন	১৭ বন্ধৰ দিন
	১৮ শ্ৰেণি দিন	১৯ বন্ধৰ দিন (বীৰ চিলাৰায় দিবস)	২০ শ্ৰেণি দিন	২১ শ্ৰেণি দিন	২২ শ্ৰেণি দিন	২৩ শ্ৰেণি দিন	২৪ বন্ধৰ দিন
	২৫ শ্ৰেণি দিন	২৬ শ্ৰেণি দিন	২৭ শ্ৰেণি দিন	২৮ শ্ৰেণি দিন ও উদযাপন দিন (ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিবস)			

নিম্ন প্ৰাথমিক শ্ৰেণি (প্ৰথম থেকে পঞ্চম)

শ্ৰেণি অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ

বিষয়	প্ৰথম	দ্বিতীয়	তৃতীয়	চতুৰ্থ	পঞ্চম
ভাষা	অনুপমা	অৰ্ঘ ও তুৰ্থের মিতালি	একতার বল	একটি মিশমি রূপকথা	পাখি আর মানুষ
গণিত	১ থেকে ৯ পর্যন্ত সংখ্যার ধারণা	২১ থেকে ৫০ পর্যন্ত সংখ্যাগণনা	সংখ্যার ধারণা (১০০ থেকে ৫০০ পর্যন্ত)	সংখ্যার ধারণা	কোণ
ইংৰাজি	Come Little Children	The Toy Man	Ten Little Fingers	The Ant and the Grass Hopper	The Joy of Helping
পৰিবেশ অধ্যয়ন			ফুল	উৎসব	পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ

শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে প্ৰথম থেকে পঞ্চম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত কৰ্ম শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও শাৰিৰিক শিক্ষা এবং কলা শিক্ষাৰ কয়েকটি কাৰ্য সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। শিক্ষক দৈনিক সময় তালিকাৰ নিৰ্দ্ধাৰিত পিৰিওডে শ্ৰেণি অনুযায়ী কাৰ্য সম্পাদন কৰবে। (জানুৱাৰি থেকে জুন মাস পৰ্যন্ত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সহজ থেকে জটিল কাজগুলো শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰতে দেবেন)

- #### কৰ্ম শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- কাগজের কাজ - লাড্ডু, প্ৰজাপতি, ফুল, নৌকা, খাম, ঘুড়ি, গাছ ইত্যাদি বানাবে।
 - মাটিৰ কাজ - লাড্ডু, বল, ফল-মূল, শাক-সবজি (কলা আপেল, আম, পেঁপে মিস্তিকুমড়া, আলু, ভেঙি) তৈৰি কৰতে শিখবে।
 - সেলাই এৰ কাজ - হেম সেলাই, ৰান সেলাই, চেন সেলাই, মগি সেলাই, ইত্যাদি তৈৰি কৰতে শিখবে।

- #### স্বাস্থ্য ও শাৰিৰিক শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিগত পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বিষয়টি পৰ্যবেক্ষণ কৰবেন।
 - লম্বা থেকে খাটো এই হিসেবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মৌৰুদণ্ড সোজা কৰে দাঁড়াতে দেবেন।
 - সাবধান বিশ্ৰাম কৰতে শিখবে একই জায়গায় দাঁড়িয়ে লাফাবে।
 - তিনটি সমান সারিতে দাঁড়িয়ে মাৰ্চপাস্ট কৰতে দেবেন।
 - খালি হাত দিয়ে হাঙ্কা ব্যায়াম কৰবে।
 - হাঙ্কা ধৰনেৰে খেলা যেমন - ফ্ৰগ জাম্প, ৰুমাল দিয়ে খেলা, হুঁদুৰ-বিড়াল খেলা
 - কোমৰে হাত দিয়ে একবাৰ সামনেৰে দিকে একবাৰ পিছন দিকে লাফাবে।
 - সোজা হৈ দাঁড়িয়ে একবাৰ সামনেৰে আৰ একবাৰ পিছন দিকে খুকবে।
 - পঞ্চাশ মিটাৰ দৌড়াতে শিখবে।
 - ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ ব্যায়াম কৰবে।
 - খাওয়ার আগে ও পরে সাবান দিয়ে হাত ধোয়াৰ অভ্যাস কৰবে।

- #### কলা শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজেৰে ইচ্ছা অনুযায়ী মধো আঁকা আঁকি কৰবে।
 - প্ৰিয় ফুল, ফল, গাছৰ ছবি আঁকবে।
 - মাটি দিয়ে বিভিন্ন ক্ৰিমিক আকৃতি যেমন— ফুল-ফল, গাছৰ পাতা, হাত, গোক, ছাগল ইত্যাদি তৈৰি কৰতে শিখবে।
 - প্ৰাৰ্থনা, লোকসংগীত, স্থানীয় গান গাওয়ার ব্যবস্থা কৰবে।
 - পৰিচিত দৃশ্য বা ঘটনাৰ আধাৰে অভিনয় কৰতে শিখবে।
 - ঢোল, খোল, পেঁপা, বাঁশ ইত্যাদিৰ বিষয়ে ধারণা লাভ কৰবে এবং গান-বাজনায়ে সেগুলি ব্যবহার কৰবে।
 - পৰিবেশে দৃশ্য বিভিন্ন প্ৰাণীৰ ডাক ও চাল-চলন অনুকৰণ কৰে একক ও দলগতভাবে অভিনয় কৰবে।

ক্ৰিয়াকলাপ ও উদযাপন দিবস

১, ২, ৪, ৫ ফেব্ৰুৱাৰি - বিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক খেলা-ধুলো।
৫ ফেব্ৰুৱাৰি - সেদিন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মধো পুৰস্কাৰ বিতৰণী অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিবেন।
২৮ ফেব্ৰুৱাৰি - ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিবসেৰে জন্য বিদ্যালয়ে বিজ্ঞান প্ৰদৰ্শনীৰ আয়োজন কৰবেন।

ৰাষ্ট্ৰীয় বিজ্ঞান দিবস

প্ৰকৃত শ্ৰেণি দিন -	১৯
বাৰ্ষিক খেলা-ধুলো -	৪
ৰবিবাৰ -	৪
অন্যান্য বন্ধৰ দিন -	১
মাসটিৰ মোট দিন -	২৮

(মাসটিৰ উদযাপন দিনেৰ সংখ্যা - ২)

- শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ প্ৰতিটি শ্ৰেণিৰ প্ৰত্যেক বিঘাৰে 'কাঙ্ক্ষিত শেখন ফলাফল' অনুযায়ী পাঠদান প্ৰক্ৰিয়া পৰিচালনা কৰবেন।
- বিশেষভাবে সক্ষম শিশুদেৰ ক্ষেত্ৰে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ পাঠসমূহ যাতে তাৰেৰে অনুকূল হয় এমনিভাবে সাজিয়ে নিয়ে পাঠদান কৰবেন।
- ঘৰ বা বিদ্যালয় পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্ন কৰে রাখা ও সেই সঙ্গ আশপাশেৰে পৰিবেশ পৰিষ্কাৰ কৰে রাখাৰ দায়িত্ব অন্যান্য ব্যক্তিদেৰ সঙ্গ বিদ্যালয়ৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী ও শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীদেৰেও পালন কৰা উচিত।
- ঘৰ বা বিদ্যালয় চলা-ফেৰা কৰাৰ সময় বা ৰাস্তা পাৰ হওৱাৰ সময় নিজে সাবধান হওয়া এবং সেই সঙ্গ শিশু, বৃদ্ধ এবং বিশেষভাবে সক্ষম ব্যক্তিদেৰ সাহায্য কৰা আমাদেৰ দায়িত্ব ও কৰ্তব্য।
- বিদ্যালয়ৰে স্বাস্থ্য বিধিসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি তাৰেৰে অৱলম্বন কৰাৰে জন্য ছাত্ৰ সংসদ থেকে একজন বা ততোধিক ছাত্ৰ প্ৰতিনিধি নিযুক্ত কৰবেন, যাতে প্ৰত্যেক বিদ্যালয়ৰে স্বচ্ছতা আঁট থাকে। এই ক্ষেত্ৰে ছাত্ৰ প্ৰতিনিধিৰ দায়িত্ব সমন্বয়সাৰে পৰিবৰ্তন কৰবেন।



উচ্চ প্ৰাথমিক শ্ৰেণি (ষষ্ঠ থেকে অষ্টম)

শ্ৰেণি অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ

বিষয়	ষষ্ঠ	সপ্তম	অষ্টম
ভাষা	তিন পত্ৰিত যুক সংহতিৰ সাধক হোমস বিশ্বাস	পাৰম্পৰ্য আবিষ্কাৰেৰে নেপথ্যে	চিৰকালৰে শৰাইঘাট এন ফ্ৰাঙ্কেৰে ডায়েরি
গণিত	পূৰ্ণ সংখ্যা সংখ্যা নিয়ে খেলা	ভগ্নাংশ ও দশমিক তথ্যেৰে ব্যবহার	এক চলক বিশিষ্ট ৰৈখিক সমীকৰণ চতুৰ্ভুজ বুকে নেওয়া
ইংৰাজি	Who did Patrick's Home Work A House, A Home	Three Questions The Squirrel	The Best Christmas Present in the World The Ant and the Cricket
বিজ্ঞান	খাদ্যেৰে উপাদানসমূহ	তন্তু থেকে বস্ত্ৰ	অনুজীব - মিত্ৰ ও শত্রু কৃত্ৰিম তন্তু ও প্লাষ্টিক
সমাজ বিজ্ঞান	পৃথিবীৰ আকৰ ও আকৃতি (ভূ) কি, কোথায়ে, কখন ও কিভাবে হৈ	পৃথিবীৰ অভ্যন্তৰ ভাগ (ভূ) মৌৰ্য পৰবৰ্তী যুগে ভাৰতবৰ্ষ হৈ	মহা শক্তি মহা সম্পদ উন্নয়নেৰে মিলেপ ও মহা সম্পদ উন্নয়নেৰে পৃথিবীৰ প্ৰতিভা
হিন্দী	স্বৰ-মালা ধৰ্ম কা পাঠ	চার মিত্ৰ এক তেজস্বী দয়াবান্ আলোক	কহমীৰী সেব মৈত্ৰ মৌৰী কহুৰী

শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে ষষ্ঠ থেকে অষ্টম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত কৰ্ম শিক্ষা, স্বাস্থ্য ও শাৰিৰিক শিক্ষা ও কলা শিক্ষাৰ কয়েকটি কাৰ্য সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ দৈনিক সময় তালিকায় নিৰ্দ্ধাৰিত পিৰিওডে শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰ্ম সম্পাদন কৰবেন। (জানুৱাৰি মাস থেকে জুন মাস পৰ্যন্ত শিক্ষক সহজ থেকে জটিল কাৰ্যসমূহ শ্ৰেণি অনুযায়ী কৰতে দেবেন)

- #### কৰ্ম শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- কাগজের কাজ - ফুল, হাতপাখা, বিভিন্ন জ্যামিতিক আকৃতি যেমন— ত্ৰিভুজ, চতুৰ্ভুজ, ঘনক, বৰ্গ, ঘুড়ি, কোলাজ ইত্যাদি বানাতে শিখবে।
 - মাটিৰ কাজ - প্ৰদীপেৰে গাছ, পুতুল, বিভিন্ন ফল-মূল ও সবজি ও প্ৰাণীৰ আকৃতি।
 - বঁাশেৰে কাজ - হাতপাখা, ডালা, পাটি, স্ক্ৰেল, বেড়া বানাতে শিখবে।
 - সেলাই এৰ কাজ - ৰুমাল, বোতামঘৰ, টেবিল ক্ৰুথ, শৰাইএৰ ঢাকনি, কাপড়ের ব্যাগ তৈৰি কৰতে শিখবে।

- #### স্বাস্থ্য ও শাৰিৰিক শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিগত পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ বিষয়টি পৰ্যবেক্ষণ কৰবেন।
 - খালি হাতেৰে ব্যায়াম কৰবে।
 - ১০০ মিটাৰ দৌড়াতে শিখবে।
 - সম্পূৰ্ণ মাৰ্চপাস্ট কৰবে।
 - ভাৰসাম্য ৰক্ষাৰ ব্যায়াম কৰবে।
 - প্ৰাণায়াম কৰতে শিখবে।
 - ফুটবল, কাবাডি, খো-খো, হাইজাম্প, লংজাম্প খেলবে।
 - সঠিক ভঙ্গিতে হাঁটতে শিখবে।
 - বল পাসিং শিখবে।
 - স্থানীয় খেলা খেলবে।
 - খাওয়ার আগে ওপরে সাবান দিয়ে হাত ধোয়াৰ অভ্যাস কৰবে।

- #### কলা শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ক্ৰিয়াকলাপ
- দৈনন্দিন জীৱনেৰে ঘটনাৰ ছবি আঁকাৰে।
 - ৰঙিন কাগজ দিয়ে কোলাজ প্ৰস্তুত কৰবে।
 - আলু, পিয়াজ, ভেঙি কেটে ৰঙ দিয়ে কাগজেৰে নানা আকৃতি প্ৰস্তুত কৰবে।
 - পৰিবেশেৰে আধাৰে যেকোনো ঘটনাৰ অভিনয় কৰবে।
 - শিশুৰ শিক্ষাৰ অধিকাৰ, শিশু নিৰ্যাতন, পৰিবেশ সংৰক্ষণ ইত্যাদি বিষয় সংক্ৰান্ত ওপৰে পোস্টাৰ বানিয়ে ৰঙ কৰবে।
 - মূল্যবোধ সম্বলিত নাটক ৰচনা ও পথ নাটিকা অনুষ্ঠিত কৰবে।
 - বিভিন্ন পৰিচিত বস্ত্ৰ নমুনা প্ৰস্তুত কৰবে।

২০১৯ শিক্ষাবৰ্ষ থেকে প্ৰথম শ্ৰেণি থেকে পঞ্চম শ্ৰেণি পৰ্যন্ত গণিত এবং ইংৰাজিৰ নতুন পাঠ্যপুস্তকেৰে প্ৰচলন হৰে।
শৈক্ষিক দিনপঞ্জিতে মাস অনুযায়ী পাঠ বিতৰণ কৰা হৈছে, প্ৰতিটি মূল্যায়নেৰে আগে বিষয় অনুযায়ী নিৰ্দ্ধাৰিত পাঠসমূহ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ নিজেৰে নিজেৰে সুবিধা অনুযায়ী শেষ কৰবেন।
ফেব্ৰুৱাৰি মাসে প্ৰকৃতপক্ষে সম্পাদিত শ্ৰেণি দিনেৰ সংখ্যা বাবে উল্লেখ কৰবেন। এই সংখ্যা যদি উল্লিখিত দিনেৰে চেয়ে কম হয়, তাহলে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ নিজেৰে সুবিধা অনুযায়ী শ্ৰেণি দিন সম্পূৰ্ণ কৰবেন।